

Uzavírání smluv o poskytování sociálních služeb na dobu určitou

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR v minulých měsících zaznamenala případy, kdy někteří úředníci krajských úřadů nepovažují uzavírání smluv o poskytování sociální služby na dobu určitou ze strany poskytovatele za správné. Níže proto přinášíme vyjádření advokáta Petra Šustka.

■ **Text: doc. JUDr. Petr Šustek, Ph.D.,
advokát**

Někteří poskytovatelé sociálních služeb uzavírají smlouvy o poskytování sociální služby na dobu určitou. Tato praxe je jejich reakcí na nejistotu ohledně zajištění stávajících/budoucích kapacit dané sociální služby nebo v případě pobytových služeb z důvodu požadavku uživatele sociální služby, resp. jeho rodiny, tj. za účelem návratu uživatele do jeho domácího, přirozeného prostředí po ukončení sjednané doby užívání sociální služby.

Uzavírání smlouvy o poskytnutí sociální služby upravuje zákon č. 108/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů, v ustanoveních § 90 až 91c. Podle § 91 odst. 2 tohoto zákona smlouva obsahuje tyto náležitosti:

- označení smluvních stran;
- druh sociální služby;
- rozsah poskytování sociální služby;
- místo a čas poskytování sociální služby;
- výši úhrady za sociální služby sjednanou v rámci výše úhrady stanovené v § 73 až 77 a způsob jejího placení, včetně způsobu vyúčtování;
- ujednání o dodržování vnitřních pravidel stanovených poskytovatelem pro poskytování sociálních služeb;
- výpovědní důvody a výpovědní lhůty;
- dobu platnosti smlouvy.

Slovní spojení „doba platnosti“ uvedené v § 91 odst. 2 písm. h) citovaného zákona vyjadřuje ve spojení s návětim tohoto odstavce bez dalšího jen povinnost uvést ve smlouvě jako její zákonnou náležitost konkrétní dobu platnosti smlouvy.

Předpokládá-li zákon určení doby platnosti jako nezbytnou náležitost právního jednání, lze dobu platnosti takovým jednáním jakkoliv neomezit a ve smlouvě ji stvrdit jako dobu neurčitou, nebo ji omezit

a stvrdit jako dobu určitou; dobu lze pak omezit např. určením jejího počátku a konce nebo stanovením jejího trvání v jednotkách času.

Pokud by bylo úmyslem zákonodárce omezit právní jednání pouze na jednu či několik z více možností, musel by to (nejméně proto, aby se vyvaroval neústavnosti řešení z hlediska čl. 2 odst. 3 a 4 Ústavy ČR) v zákoně výslovně vyjádřit; v uvedeném případě by to bylo možné např. tak, že „smlouvu lze uzavřít pouze na dobu neurčitou“, nebo naopak „pouze na dobu určitou“ s případným upřesněním minimální nebo maximální doby platnosti. Jako příklad lze uvést úpravu minimální a maximální doby platnosti podle § 9 vodního zákona.

Vzhledem k tomu, že podle § 91 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů se pro uzavírání smlouvy o poskytnutí sociální služby a právní vztahy vzniklé z této smlouvy použijí ustanovení občanského zákoníku, je třeba také připomenout, že pokud jde o zánik závazků ze smlouvy, použijí se právě příslušná ustanovení občanského zákoníku příleha- vě podle toho, zda byla dohodnuta platnost smlouvy na dobu určitou nebo na dobu neurčitou, přičemž občanský zákoník právo sjednat platnost uvedené smlouvy na dobu určitou nebo na dobu neurčitou nikterak neomezuje.

Podle našeho názoru lze tedy shrnout, že ze zákona č. 108/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů ani z dalších předpisů, které se použijí při uzavírání smlouvy o poskytnutí sociální služby, nevyplývá možnost omezit právo smluvních stran sjednat dobu platnosti smlouvy podle § 91 odst. 2 písm. h) cit. zákona jen na dobu neurčitou a zakázat jim sjednat platnost smlouvy na dobu určitou. Zákon připouští různé doby platnosti smlouvy, včetně doby určité.

**Zákon připouští různé doby platnosti smlouvy,
včetně doby určité.**